

SENAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 8 MARS 1932

Rapport de la Commission de la Justice, chargée de l'examen du Projet de Loi relatif à la protection morale de l'enfance.

(Voir les n°s 37 (session de 1925-1926), 190 (session de 1930-1931) et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séance du 18 juin 1931 et le n° 148 (session de 1930-1931), du Sénat.)

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 8 MAART 1932

Verslag uit naam der Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp betreffende de moreele bescherming van de jeugd.

(Zie de n°s 37 (zitting 1925-1926), 190 (zitting 1930-1931) en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergadering van 18 Juni 1931 en n° 148 (zitting 1930-1931), van den Senaat.)

Présents : MM. DU BOST, président; ASOU, DISIÈRE, JANSEN (G.), LEBEAU, LEBON, TSCHOFFEN, VANFLETEREN et LEGRAND, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

Comme le rappelle l'Exposé des motifs du projet de loi qui vous est soumis, la Chambre, en suite d'une interpellation de M. le représentant Fieullien, votait le 30 avril 1924, à l'unanimité, l'ordre du jour suivant : « La Chambre condamnant énergiquement toute propagande immorale par la publication, l'exposition, la vente d'œuvres malsaines prend acte des déclarations du Gouvernement, affirmant que les mesures nécessaires sont et seront prises pour sauvegarder la moralité publique et notamment pour empêcher la contamination de l'enfance, compte sur l'action vigilante du parquet et passe à l'ordre du jour. »

Le 10 février 1925, M. le Ministre de la Justice, s'inspirant de cet ordre du jour, soumettait au Comité permanent de législation, la question de savoir s'il ne conviendrait pas de

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Zoals er in de Memorie van Toelichting van het u voorgelegde wetsontwerp wordt op gewezen, heeft de Kamer, ingevolge een interpellatie van den heer Fieullien, op 30 April 1924, eenstemmig de volgende dagorde goedgekeurd : « De Kamer, krachtdadig alle zedelooze propaganda door het uitgeven, uitstellen en verkoopen van zedenbedervende werken afkeurende, neemt akte van de verklaring der Regeering naar luid waarvan de noodige maatregelen getroffen zijn en zullen worden om de openbare zedelijheid te handhaven en inzonderheid om het verderf van de kinderen te beletten, rekent op de waakzame werking van het Parket en gaat over tot de dagorde. »

Op 10 Februari 1925 heeft de Minister van Justitie, steunende op deze dagorde, bij het permanente comité van den Raad voor wetgeving de vraag aanhangig gemaakt te weten

compléter la législation pénale, en réprimant l'exposition, aux yeux du public, d'images qui, sans être contraires aux bonnes mœurs, au sens de l'article 383 du Code pénal, sont de nature cependant à blesser ou à troubler la pudeur des enfants?

Le Comité permanent de législation fit de la question dont il était saisi une étude approfondie et présenta dès novembre 1925 à M. le Ministre de la Justice la solution qui a servi de base au projet de loi actuel.

Ce projet est modéré. Il ne vise que la vente, l'exposition ou la distribution d'images, figures ou autres objets indécents à l'exclusion des écrits. On peut le regretter. Mais notons dès à présent que M. le Ministre de la Justice a annoncé qu'il proposerait incessamment dans cet ordre d'idées le projet complémentaire que réclame la protection nécessaire de l'enfance contre la diffusion et la mise à sa portée de certaines publications particulièrement malsaines et dangereuses. Espérons que là aussi le Comité permanent de législation saura trouver la sage formule qui permettra de concilier les exigences de la liberté de la presse avec le respect dû à la moralité publique.

Pour l'instant, il ne s'agit donc que de la vente ou distribution de figures, images, ou autres objets indécents de nature à troubler l'imagination des enfants.

Le projet de loi amendé par la Chambre ne comporte qu'un article qui deviendra l'article 386bis du Code pénal et dont voici la teneur :

« *Art. 386bis.* — Est puni d'une amende de 26 à 500 francs, quiconque vend ou distribue à des enfants de

of het niet zou passen de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht aan te vullen met de uitstalling te verbieden van beelden die, zonder strijdig te zijn met de goede zeden naar den geest van artikel 383 van het Strafwetboek, nochtans de eerbaarheid van de kinderen kunnen kwetsen of storen.

Het permanente comité van den raad voor wetgeving heeft het vraagstuk grondig onderzocht en legde reeds in November 1925 aan den Minister van Justitie de oplossing voor die heeft gediend tot grondslag voor onderhavig wetsontwerp.

Dit ontwerp is gematigd. Het beoogt alleen het verkoopen, tentoonstellen of verspreiden van prenten, beelden of andere oneerbare voorwerpen ter uitsluiting van de geschriften. Men kan dit betreuren. Maar er dient van stonden aan opgemerkt, dat de Minister van Justitie heeft aangekondigd dat hij eerlang in dezen zin het aanvullend ontwerp zou voorstellen dat wordt geëischt voor de onontbeerlijke bescherming van de jeugd tegen het verspreiden en in haar bereik stellen van sommige bijzonder ongezonde en gevaarlijke publicaties. Laten wij hopen dat daar ook het permanente comité van den raad voor wetgeving de gezonde formule zal weten te vinden die toelaat de eischen van de vrijheid van de drukpers overeen te brengen met den eerbied verschuldigd aan de openbare zedelijkheid.

Voor het oogenblik geldt het bijgevolg alleen het verkoopen of uitdeelen van oneerbare prenten, beelden of voorwerpen, die de verbeelding van de kinderen kunnen prikkelen.

Het wetsontwerp door de Kamer geamendeerd behelst slechts één artikel, dat zal worden artikel 386bis van het Wetboek van Strafrecht en dat luidt als volgt :

« *Art. 386bis.* -- Wordt gestraft met een boete van zes en twintig frank tot vijf honderd frank, al wie aan kin-

moins de seize ans, des images, figures ou objets indécents de nature à troubler leur imagination. »

« Sera puni de la même peine quiconque expose publiquement dans le voisinage d'un établissement d'instruction ou d'éducation fréquenté par des enfants de moins de seize ans, des images, figures ou objets indécents de nature à troubler leur imagination.

« Les images, figures et objets exposés, mis en vente ou en distribution sont saisis par tout officier de police judiciaire sur mandat du juge de paix du canton et leur confiscation est toujours prononcée en cas de condamnation. »

Quand, en vertu de la législation nouvelle, y aura-t-il infraction?

Faudra-t-il qu'il y ait nécessairement outrage public aux bonnes mœurs au sens du Code pénal? Non — le texte le dit. Il suffira que les objets, figures ou images exposés ou vendus soient indécents et de nature à troubler l'imagination des enfants.

L'infraction existera d'autre part dès qu'il y aura eu vente ou distribution à un enfant de moins de seize ans, quel que soit l'endroit où le fait ait eu lieu.

Si au contraire il n'y a eu que simple exposition, mise en vente ou distribution, le fait ne sera punissable que s'il a eu lieu dans le voisinage d'un établissement d'instruction ou d'éducation fréquenté par des enfants de moins de seize ans.

Vraiment, Madame, Messieurs, il faut en convenir, c'est un premier pas bien timide que pose le législateur dans la voie de la protection morale de l'enfance et nous ne pouvons que

deren beneden zestien jaar oneerbare prenten, beelden of voorwerpen verkoopt of uitdeelt die van aard zijn hunne verbeelding te prikkelen.

» Wordt met dezelfde straffen gestraft alwie, in de nabijheid van een onderwijs- of opvoedingsgesticht dat bezocht wordt door kinderen beneden zestien jaar, oneerbare prenten, beelden of voorwerpen, waardoor hunne verbeelding kan geprikkeld worden, openlijk tentoontstelt.

» De prenten, beelden en voorwerpen, die werden tentoongesteld, te koop geboden of verspreid, worden door elk gerechtelijk politieofficier, op last van den vrederechter van het kanton, in beslag genomen en de verbeurdverklaring ervan wordt, in geval van veroordeeling, steeds uitgesproken. »

Wanneer zal er overtreding zijn krachtens de nieuwe wet?

Zal er noodzakelijk openbare schennis van de goede zeden moeten zijn volgens de betekenis van het Wetboek van strafrecht? De tekst luidt ontkennend. Het zal volstaan dat de tentoongestelde of verkochte voorwerpen, prenten of beelden oneerbaar zijn en dat zij de verbeelding der kinderen kunnen prikkelen.

Anderdeels zal er overtreding zijn, zoodra er verkoop of uitdeeling is geweest aan een kind beneden de zestien jaar, welke ook de plaats weze waar het feit heeft plaats gehad.

Is er daarentegen slechts eenvoudige uitstalling, tekoopstelling of uitdeeling geweest, dan zal het feit enkel strafbaar zijn indien het heeft plaats gehad in de nabijheid van een onderwijs- of opvoedingsgesticht bezocht door kinderen beneden de zestien jaar.

Waarlijk, men moet wel toegeven, Mevrouw, Mijne Heeren, dat het een eerste zeer schuchtere stap is vanwege den wetgever op den weg der zedelijke bescherming van de jeugd, en wij

souhaiter de le voir le plus tôt possible compléter son œuvre, en apportant dans les dispositions nouvelles qu'il proposera au Parlement la même sage discrimination entre les manifestations nécessaires de la liberté de la pensée et les publications nettement immorales qui, à aucun titre, ne peuvent se réclamer de cette liberté et n'ont d'autres raisons d'être, ni d'autre but qu'une honteuse et souvent fructueuse exploitation des passions d'autrui.

Votre Commission de la Justice à l'unanimité — moins une abstention — propose au Sénat l'adoption du projet.

*Le Président,
DU BOST.*

*Le Rapporteur,
LEGRAND.*

kunnen alleen den wensch uitdrukken dat de wetgever zoo spoedig mogelijk zijn werk zou aanvullen met in de nieuwe bepalingen die hij aan het Parlement zal voorleggen, hetzelfde wijze onderscheid te maken tusschen de noodzakelijke uitingen van de vrijheid van gedachte en de klaar uitgesproken onzedelijke publicaties, die te geenerlei titel zich mogen beroepen op deze vrijheid en geen andere reden van bestaan en geen ander doel hebben dan eene schaamteloze en vaak vruchtbare uitbuiting van andermans driften.

Uwe Commissie van Justitie stelt, op eene onthouding na, eenstemmig aan den Senaat voor het ontwerp goed te keuren.

*De Voorzitter,
DU BOST.*

*De Verslaggever,
LEGRAND.*